

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

16 ianuarie 2014*

„Trimitere preliminară — Directiva 2004/38/CE — Articolul 28 alineatul (3) litera (a) — Protecția împotriva expulzării — Modul de calcul al perioadei de zece ani — Luarea în considerare a perioadelor de detenție”

În cauza C-400/12,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber), London (Regatul Unit), prin decizia din 24 august 2012, primită de Curte la 31 august 2012, în procedura

Secretary of State for the Home Department

împotriva

M. G.,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din doamna R. Silva de Lapuerta (raportor), președinte de cameră, și domnii J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.-C. Bonichot și A. Arabadjiev, judecători,

avocat general: domnul M. Wathelet,

grefier: doamna L. Hewlett, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 20 iunie 2013,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru doamna G., de R. Drabble, QC, de L. Hirst, barrister, și de E. Sibley;
- pentru guvernul Regatului Unit, de A. Robinson, în calitate de agent, asistat de R. Palmer, barrister;
- pentru guvernul eston, de M. Linntam și de N. Grünberg, în calitate de agenți;
- pentru Irlanda, de E. Creedon, în calitate de agent, asistată de D. Conlan Smyth, barrister;
- pentru guvernul polonez, de B. Majczyna și de M. Szpunar, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de M. Wilderspin și de C. Tufvesson, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: engleza.

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO L 158, p. 77, rectificare în JO L 229, p. 35, și în JO 2005, L 197, p. 34, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 56).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Secretary of State for the Home Department (ministrul de interne, denumit în continuare „Secretary of State”), pe de o parte, și doamna G., pe de altă parte, cu privire la o decizie de expulzare a acesteia de pe teritoriul Regatului Unit.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Potrivit considerentelor (23) și (24) ale Directivei 2004/38:
 - „(23) Expulzarea cetățenilor Uniunii [Europene] și a membrilor familiilor lor din motive de ordine publică sau de siguranță publică este o măsură care poate afecta grav persoanele care, folosindu-se de drepturile și libertățile conferite prin tratat, s-au integrat în mod real în statul membru gazdă. Domeniul de aplicare al unor asemenea măsuri trebuie, prin urmare, să fie restrâns, în conformitate cu principiul proporționalității, pentru a se ține seama de gradul de integrare a persoanelor în cauză, de durata șederii acestora în statul membru gazdă, de vârsta, de starea lor de sănătate, de situația lor familială și economică, precum și de legăturile lor cu țara de origine.
 - (24) În consecință, cu cât este mai mare gradul de integrare a cetățenilor Uniunii și a membrilor familiilor lor în statul membru gazdă, cu atât ar trebui să fie mai mare gradul lor de protecție împotriva expulzării. O măsură de expulzare îndreptată împotriva unor cetățeni ai Uniunii care au locuit mulți ani pe teritoriul statului membru gazdă și, în special, dacă s-au născut și și-au avut reședința acolo întreaga lor viață ar trebui să se ia numai în împrejurări excepționale, pentru motive imperative ce țin de siguranța publică. De asemenea, astfel de împrejurări excepționale ar trebui avute în vedere și în cazul unei măsuri de expulzare luate împotriva unor minori, pentru a se proteja legăturile acestora cu familia, în conformitate cu Convenția Organizației Națiunilor Unite privind drepturile copilului, încheiată la 20 noiembrie 1989.”
- 4 Sub titlul „Definiții”, articolul 2 din Directiva 2004/38 prevede:
 - „În sensul prezentei directive:
 1. prin «cetățean al Uniunii» se înțelege orice persoană având cetățenia unui stat membru;
 2. prin «membru de familie» se înțelege:
 - (a) soțul;

[...]

3. prin «stat membru gazdă» se înțelege statul membru în care se deplasează un cetățean al Uniunii în scopul de a-și exercita dreptul la liberă circulație și ședere.”

5. Articolul 3 din această directivă, intitulat „Destinatarii”, prevede:

„(1) Prezenta directivă se aplică oricărui cetățean al Uniunii care se deplasează sau își are reședința într-un stat membru, altul decât cel al cărui resortisant este, precum și membrilor familiei sale, conform definiției de la articolul 2 punctul 2, care îl însoțesc sau i se alătură.

[...]”

6. Capitolul III din directiva menționată, intitulat „Dreptul de ședere”, cuprinde articolele 6-15. Articolul 6 privește „[d]reptul de ședere pentru o perioadă de cel mult trei luni”. Articolul 7 prevede, sub anumite condiții, un „[d]rept[...] de ședere pentru o perioadă mai mare de trei luni”.

7. În capitolul IV din aceeași directivă, intitulat „Dreptul de ședere permanentă”, articolul 16 din aceasta, intitulat „Regula generală pentru cetățenii Uniunii și pentru membrii familiilor acestora”, prevede:

„(1) Cetățenii Uniunii care și-au avut reședința legală pe teritoriul statului membru gazdă în cursul unei perioade neîntrerupte de cinci ani dobândesc dreptul de ședere permanentă pe teritoriul acestuia. Acest drept nu face obiectul condițiilor prevăzute la capitolul III.

(2) Alineatul (1) se aplică și în cazul membrilor de familie care nu au cetățenia unui stat membru și care și-au avut reședința legală împreună cu cetățeanul Uniunii în statul membru gazdă în cursul unei perioade neîntrerupte de cinci ani.

(3) Continuitatea șederii nu este afectată de absențe temporare care nu depășesc un total de șase luni pe an sau de absențe de durată mai lungă în vederea îndeplinirii serviciului militar obligatoriu ori de o absență de maximum douăsprezece luni consecutive determinată de motive importante, precum sarcina și nașterea, boli grave, studiile sau formare profesională ori detașarea în alt stat membru sau într-o țară terță.

(4) Odată dobândit, dreptul de ședere permanentă se pierde numai în cazul unei absențe din statul membru gazdă pe o perioadă care depășește doi ani consecutivi.”

8. În cadrul capitolului VI din Directiva 2004/38, intitulat „Restrângerea dreptului de intrare și a dreptului de ședere pentru motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică”, articolul 27 din această directivă, intitulat „Principii generale”, prevede:

„(1) Sub rezerva dispozițiilor prezentului capitol, statele membre pot restrânge libertatea de circulație și de ședere a cetățenilor Uniunii și a membrilor lor de familie, indiferent de cetățenie, pentru motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică. Aceste motive nu pot fi invocate în scopuri economice.

(2) Măsurile luate din motive de ordine publică sau siguranță publică respectă principiul proporționalității și se întemeiază exclusiv pe conduita persoanei în cauză. Condamnările penale anterioare nu pot justifica în sine luarea unor asemenea măsuri.

Conduita persoanei în cauză trebuie să constituie o amenințare reală, prezentă și suficient de gravă la adresa unui interes fundamental al societății. Nu pot fi acceptate motivări care nu sunt direct legate de caz sau care sunt legate de considerații de prevenție generală.

(3) Pentru a stabili dacă persoana respectivă reprezintă un pericol pentru ordinea publică sau siguranța publică, la eliberarea certificatului de înregistrare sau, în absența unui sistem de înregistrare, în termen de cel mult trei luni de la intrarea persoanei respective pe teritoriul său sau de la data la care persoana și-a semnalat prezența pe teritoriul său în conformitate cu articolul 5 alineatul (5) ori la eliberarea permisului de ședere, statul membru gazdă poate, în cazul în care consideră indispensabil, să ceară statului membru de origine sau, dacă este necesar, altor state membre să îi furnizeze informații privind antecedentele persoanei respective. Această consultare nu poate avea un caracter sistematic. Statul membru consultat răspunde în termen de două luni.

(4) Statul membru care a eliberat pașaportul sau cartea de identitate permite titularului documentului care a fost expulzat din motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică de pe teritoriul altui stat membru să reintre pe teritoriul său fără nicio formalitate, chiar dacă documentul nu mai este valabil sau dacă cetățenia titularului este contestată.”

- 9 Articolul 28 din directiva menționată, intitulat „Protecția împotriva expulzării” și care figurează de asemenea în capitolul VI din aceasta, prevede:

„(1) Înainte de a lua o decizie de expulzare de pe teritoriul său din motive de ordine publică sau siguranță publică, statul membru gazdă ia în considerare diverși factori precum durata șederii individului respectiv pe teritoriul său, vârsta acestuia, starea lui de sănătate, situația sa familială și economică, integrarea sa socială și culturală în statul membru gazdă și legăturile sale cu țara de origine.

(2) Statul membru gazdă nu poate lua o decizie de expulzare împotriva unui cetățean al Uniunii sau a membrilor familiei sale, indiferent de cetățenie, care au dobândit dreptul de ședere permanentă pe teritoriul său, cu excepția cazurilor în care există motive imperative [a se citi «motive grave»] de ordine publică sau siguranță publică.

(3) Nu se poate lua o decizie de expulzare împotriva cetățenilor Uniunii, indiferent de cetățenia acestora, cu excepția cazului în care decizia se bazează pe motive imperative de siguranță publică definite de statele membre, dacă aceștia:

- (a) și-au avut reședința în statul membru gazdă în cei zece ani anteriori sau
- (b) sunt minori, cu excepția cazului în care expulzarea este în interesul copilului, în conformitate cu Convenția Organizației Națiunilor Unite privind drepturile copilului, încheiată la 20 noiembrie 1989.”

Dreptul Regatului Unit

- 10 Regulamentul din 2006 privind imigrarea (Spațiul Economic European) [Immigration (European Economic Area) Regulations 2006] transpune în dreptul Regatului Unit dispozițiile Directivei 2004/38.
- 11 Articolul 21 din regulamentul menționat, intitulat „Decizii adoptate pentru motive de ordine publică, de siguranță publică sau de sănătate publică”, asigură transpunerea articolelor 27 și 28 din această directivă.

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 12 Doamna G. este resortisant portughez. La 12 aprilie 1998, aceasta a intrat în Regatul Unit împreună cu soțul său, de asemenea resortisant portughez. Doamna G. a ocupat un loc de muncă între lunile mai 1998 și martie 1999. În cursul acestei din urmă luni, ea a încetat să lucreze pentru a avea primul său

copil, născut în luna iunie a aceluiași an. În cursul anilor 2001 și 2004, doamna G. și soțul său au mai avut doi copii. În perioada sa de inactivitate și până la separarea cuplului, în luna decembrie 2006, doamna G. a fost susținută financiar de soțul său. În pofida acestei separări, doamna G. și soțul său au rămas căsătoriți.

- 13 În luna aprilie 2008, copiii doamnei G. au fost plasați într-o familie substitutivă în urma unui raport al personalului spitalicesc în care se afirma că leziunile suferite de unul dintre aceștia nu aveau o origine accidentală. La 21 noiembrie 2008, instanța pentru cauze de familie a stabilit răspunderea doamnei G. pentru leziunile cauzate unuia dintre copiii săi. La 27 august 2009, doamna G. a fost declarată vinovată cu privire la un capăt de acuzare de rele tratamente și la trei capete de acuzare de loviri și vătămări corporale săvârșite asupra unei persoane care nu a împlinit vârsta de 16 ani și a fost condamnată la 21 de luni de închisoare.
- 14 În urma condamnării doamnei G., copiii au fost încredințați soțului persoanei interesate. Deși se afla în închisoare, doamnei G. i s-a acordat un drept de vizitare a copiilor săi, sub supraveghere și în public. Cu toate acestea, în luna aprilie 2010, autoritățile locale au întrerupt aceste vizite, iar în luna august care a urmat au solicitat suspendarea dreptului în discuție. La 5 iulie 2011, instanța pentru cauze de familie a decis să mențină supravegherea, să limiteze vizitele, sub forma unor contacte indirecte, și să interzică anumite acte, arătând că doamna G. trebuia încă să facă dovada că era capabilă să ducă o viață stabilă și să nu consume droguri.
- 15 La 11 mai 2010, în timp ce se afla în închisoare, doamna G. a prezentat Secretary of State o cerere de eliberare a unui permis de ședere permanentă în Regatul Unit. La 8 iulie 2010, Secretary of State a respins această cerere și a dispus expulzarea doamnei G. pentru motive de ordine publică și de siguranță publică, conform articolului 21 din Regulamentul din 2006 privind imigrarea (Spațiul Economic European).
- 16 La 11 iulie 2010, doamna G., care își executase pedeapsa, a rămas totuși în detenție ca urmare a adoptării deciziei Secretary of State privind expulzarea sa. În această decizie, Secretary of State a considerat, în primul rând, că protecția sporită împotriva expulzării prevăzută la articolul 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38 se întemeiază pe integrarea cetățeanului în statul membru gazdă și că o astfel de integrare nu se poate realiza în perioada în care acesta se află în închisoare. În al doilea rând, Secretary of State a apreciat că doamna G. nu putea să beneficieze nici de protecția intermediară împotriva expulzării, întrucât, pe de o parte, nu a demonstrat că dobândise un drept de ședere permanentă și, pe de altă parte, existau, în orice caz, motive grave de ordine publică sau de siguranță publică ce justificau expulzarea persoanei interesate. În al treilea rând, Secretary of State a constatat că, cu atât mai mult, doamna G. nu putea să beneficieze de protecția de bază împotriva expulzării.
- 17 Doamna G. a formulat o acțiune la First-tier Tribunal (Immigration and Asylum Chamber). La 10 ianuarie 2011, această instanță a admis acțiunea, apreciind că doamna G. locuise în Regatul Unit anterior deciziei de expulzare pentru o perioadă mai mare de zece ani și că Secretary of State nu demonstrase existența unor motive imperative de siguranță publică. First-tier Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) a considerat totuși că, în lipsa unor probe prin care să se demonstreze că soțul său ocupase un loc de muncă sau exercitase într-un alt mod drepturi conferite de Tratatul FUE, doamna G. nu dovedise dobândirea dreptului de ședere permanentă în sensul Directivei 2004/38.
- 18 Secretary of State a formulat apel împotriva deciziei First-tier Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) la instanța de trimitere. Printr-o decizie notificată la 13 august 2011, această din urmă instanță a anulat decizia First-tier Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) pentru motivul că era în contradicție cu jurisprudența internă.

- 19 În cadrul procedurii angajate în fața instanței de trimitere, Secretary of State a admis că doamna G. dobândise un drept de ședere permanentă, în sensul Directivei 2004/38, în luna mai 2003 și că nu pierduse acest drept ulterior. Pozițiile părților din litigiul principal rămân însă divergente în ceea ce privește atât modul de calcul al perioadei de zece ani prevăzute la articolul 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38, cât și aprecierea, în speță, a motivelor grave de ordine publică sau de siguranță publică, în sensul articolului 28 alineatele (1) și (2) din această directivă.
- 20 În cursul procedurilor desfășurate în fața First-tier Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) și a instanței de trimitere, procedurile inițiate în materie familială au luat sfârșit în urma mutării soțului doamnei G. la Manchester (Regatul Unit) în luna septembrie 2011. Încarcerarea doamnei G. a fost menținută până la 20 martie 2012.
- 21 În acest context, Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber), London, a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) O perioadă de detenție a unui cetățean al Uniunii, ca urmare a unei condamnări penale, întrerupe perioada de ședere în statul membru gazdă care este necesară pentru ca această persoană să beneficieze de nivelul cel mai ridicat de protecție împotriva expulzării, conferit de articolul 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38, sau împiedică în alt mod persoana să se întemeieze pe acest nivel de protecție?
- 2) Referirea la perioada de «zece ani anteriori» cuprinsă în articolul 28 alineatul (3) litera (a) [din Directiva 2004/38] înseamnă că șederea trebuie să fie continuă pentru ca un cetățean al Uniunii să poată beneficia de nivelul de protecție cel mai ridicat împotriva expulzării?
- 3) În sensul articolului 28 alineatul (3) litera (a) [menționat], perioada necesară de zece ani în cursul căreia un cetățean al Uniunii trebuie să fi avut reședința în statul membru gazdă este calculată
- a) în sens invers, începând cu decizia de expulzare, sau
- b) plecând de la începutul șederii acestui cetățean în statul membru gazdă?
- 4) În cazul în care răspunsul la întrebarea [a treia litera a)] este că trebuie să se calculeze în sens invers perioada de zece ani, situația este diferită dacă persoana a acumulat zece ani de ședere înainte de o asemenea detenție?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la a doua și la a treia întrebare

- 22 Prin intermediul celei de a doua și al celei de a treia întrebări, care trebuie analizate în primul rând, instanța de trimitere solicită să se stabilească, în esență, pe de o parte, dacă perioada de ședere de zece ani prevăzută la articolul 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38 trebuie calculată în sens invers, începând de la decizia de expulzare a persoanei în cauză, sau dacă, dimpotrivă, ea trebuie calculată plecând de la începutul șederii acestei persoane și, pe de altă parte, dacă perioada respectivă trebuie să fie continuă.
- 23 În această privință, este necesar să se amintească, în primul rând, că Curtea a avut deja ocazia să constate că, deși este adevărat că în cadrul considerentelor (23) și (24) ale Directivei 2004/38 se prevede o protecție specială pentru persoanele care sunt integrate în mod real în statul membru gazdă, în special în cazul în care acestea s-au născut și au avut reședința de-a lungul întregii vieți în statul membru gazdă, nu este mai puțin adevărat că, având în vedere modul în care este formulat

articolul 28 alineatul (3) din Directiva 2004/38, criteriul decisiv este acela dacă cetățeanul Uniunii a avut reședința în acest stat membru în cei zece ani anteriori deciziei de expulzare (Hotărârea din 23 noiembrie 2010, Tsakouridis, C-145/09, Rep., p. I-11979, punctul 31).

- 24 În consecință, spre deosebire de perioada impusă pentru dobândirea dreptului de ședere permanentă, care începe odată cu șederea legală în statul membru gazdă a persoanei în cauză, perioada de ședere de zece ani necesară pentru acordarea protecției sporite prevăzute la articolul 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38 trebuie calculată în sens invers, începând cu data deciziei de expulzare a acestei persoane.
- 25 În al doilea rând, Curtea a considerat, de asemenea, că articolul 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38 trebuie interpretat în sensul că, pentru a stabili dacă un cetățean al Uniunii a avut reședința în statul membru gazdă în cei zece ani anteriori deciziei de expulzare, criteriu decisiv pentru acordarea protecției sporite pe care această dispoziție o conferă, trebuie să se țină seama de toate aspectele relevante în fiecare caz, în special de durata fiecăreia dintre absențele persoanei în cauză din statul membru gazdă, de durata cumulată și de frecvența acestor absențe, precum și de motivele care au determinat persoana în cauză să părăsească acest stat membru și care sunt de natură să indice dacă aceste absențe implică deplasarea către un alt stat a centrului intereselor sale personale, familiale sau profesionale (Hotărârea Tsakouridis, citată anterior, punctul 38).
- 26 Astfel de considerații urmăreau să stabilească în ce măsură absențele de pe teritoriul statului membru gazdă în perioada menționată la articolul 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38 împiedică persoana în cauză să beneficieze de protecția sporită prevăzută la această dispoziție și porneau de la constatarea prealabilă a faptului că aceeași dispoziție nu cuprindea nicio mențiune în privința împrejurărilor care pot determina întreruperea perioadei de ședere de zece ani necesară în vederea dobândirii dreptului la protecția menționată (a se vedea în acest sens Hotărârea Tsakouridis, citată anterior, punctele 22 și 29).
- 27 Or, întrucât criteriul decisiv pentru acordarea protecției sporite prevăzute la articolul 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38 constă, în privința persoanei în cauză, în condiția de a fi avut reședința în statul membru gazdă în cursul celor zece ani anteriori deciziei de expulzare și întrucât absențele de pe teritoriul acestui stat pot afecta acordarea unei astfel de protecții, trebuie să se considere că perioada de ședere prevăzută la această dispoziție trebuie să fie, în principiu, continuă.
- 28 Având în vedere toate considerațiile precedente, trebuie să se răspundă la a doua și la a treia întrebare că articolul 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38 trebuie interpretat în sensul că perioada de ședere de zece ani prevăzută la această dispoziție trebuie să fie, în principiu, continuă și să se calculeze în sens invers, începând de la data deciziei de expulzare a persoanei în cauză.

Cu privire la prima și la a patra întrebare

- 29 Prin intermediul primei și al celei de a patra întrebări, instanța de trimitere solicită să se stabilească, în esență, dacă articolul 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38 trebuie interpretat în sensul că o perioadă de detenție a persoanei în cauză este de natură să întrerupă continuitatea șederii în sensul acestei dispoziții și, prin urmare, să afecteze acordarea protecției sporite pe care o prevede, inclusiv în cazul în care această persoană a avut reședința în statul membru gazdă în cursul celor zece ani anteriori încarcerării sale.
- 30 În această privință, trebuie să se arate că Curtea a considerat deja că regimul de protecție împotriva măsurilor de expulzare instaurat prin Directiva 2004/38 este întemeiat pe gradul de integrare a persoanelor în cauză în statul membru gazdă, astfel încât, cu cât este mai mare gradul de integrare a cetățenilor Uniunii și a membrilor familiilor lor în statul membru gazdă, cu atât ar trebui să fie mai mare gradul lor de protecție împotriva expulzării, ținând seama de faptul că această expulzare poate

afecta grav persoanele care, folosindu-se de drepturile și de libertățile conferite prin Tratatul FUE, s-au integrat în mod real în statul membru gazdă (a se vedea în acest sens Hotărârea Tsakouridis, citată anterior, punctele 24 și 25).

- 31 Curtea a avut deja ocazia să afirme, cu prilejul interpretării pe care a dat-o articolului 16 alineatul (2) din Directiva 2004/38, că aplicarea de către instanța națională a unei pedepse cu închisoarea este de natură să demonstreze nerespectarea de către persoana în cauză a valorilor exprimate de societatea din statul membru gazdă în dreptul penal al acestuia, astfel încât luarea în considerare a perioadelor de detenție în vederea dobândirii de către membrii de familie ai unui cetățean al Uniunii care nu au cetățenia unui stat membru a dreptului de ședere permanentă în sensul articolului 16 alineatul (2) din Directiva 2004/38 ar contraveni în mod vădit obiectivului urmărit de directiva menționată prin instituirea acestui drept de ședere (Hotărârea din 16 ianuarie 2014, Onuekwere, C-378/12, punctul 26).
- 32 În măsura în care gradul de integrare a persoanelor în cauză fundamentează în mod esențial atât dreptul de ședere permanentă, cât și regimul de protecție împotriva expulzării prevăzut de Directiva 2004/38, motivele care justifică faptul că perioadele de detenție nu sunt luate în considerare în vederea dobândirii dreptului de ședere permanentă sau faptul că aceste perioade întrerup continuitatea șederii necesare pentru dobândirea dreptului respectiv trebuie de asemenea reținute în cadrul interpretării articolului 28 alineatul (3) litera (a) din această directivă.
- 33 Rezultă că perioadele de detenție nu pot fi luate în considerare în vederea acordării protecției sporite prevăzute la articolul 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38 și că aceste perioade întrerup, în principiu, continuitatea șederii în sensul dispoziției menționate.
- 34 În ceea ce privește această continuitate a șederii, la punctul 28 din prezenta hotărâre s-a amintit că perioada de zece ani necesară pentru acordarea protecției sporite prevăzute la articolul 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38 trebuie să fie, în principiu, continuă.
- 35 Or, în ceea ce privește întrebarea în ce măsură discontinuitatea șederii în cursul celor zece ani anteriori deciziei de expulzare a persoanei în cauză o împiedică pe aceasta să beneficieze de protecția sporită, trebuie ca de fiecare dată să se facă o apreciere globală a situației persoanei în cauză la momentul precis la care se pune problema expulzării (a se vedea în acest sens Hotărârea Tsakouridis, citată anterior, punctul 32).
- 36 În această privință, din moment ce perioadele de detenție întrerup, în principiu, continuitatea șederii în sensul articolului 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38, acestea, împreună cu celelalte elemente care reprezintă totalitatea aspectelor pertinente în fiecare cauză, pot fi luate în considerare de autoritățile naționale însărcinate cu aplicarea articolului 28 alineatul (3) din Directiva 2004/38 în cadrul aprecierii globale necesare pentru a se determina dacă legăturile create anterior ca expresie a integrării în statul membru gazdă au fost rupte, astfel încât protecția sporită prevăzută prin dispoziția respectivă să fie sau să nu fie acordată (a se vedea în acest sens Hotărârea Tsakouridis, citată anterior, punctul 34).
- 37 În sfârșit, în ceea ce privește incidența împrejurării că persoana în cauză a avut reședința în statul membru gazdă în cursul celor zece ani anteriori încarcerării sale, trebuie amintit că, chiar dacă, astfel cum s-a amintit la punctele 24 și 25 din prezenta hotărâre, perioada de ședere de zece ani necesară pentru acordarea protecției sporite prevăzute la articolul 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38 trebuie calculată în sens invers, începând de la data deciziei de expulzare a acestei persoane, o astfel de împrejurare poate fi luată în considerare în cadrul aprecierii globale menționate la punctul anterior întrucât calculul efectuat în temeiul acestei dispoziții este diferit de cel la care se procedează pentru acordarea dreptului de ședere permanentă.

- 38 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la prima și la a patra întrebare că articolul 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38 trebuie interpretat în sensul că o perioadă de detenție a persoanei în cauză este, în principiu, de natură să întrerupă continuitatea șederii, în sensul acestei dispoziții, și să afecteze acordarea protecției sporite pe care o prevede, inclusiv în cazul în care această persoană a avut reședința în statul membru gazdă în cursul celor zece ani anteriori încarcerării sale. Cu toate acestea, împrejurarea respectivă poate fi luată în considerare în cadrul aprecierii globale necesare pentru a se determina dacă legăturile create anterior ca expresie a integrării în statul membru gazdă au fost sau nu au fost rupte.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 39 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

- 1) **Articolul 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE, trebuie interpretat în sensul că perioada de ședere de zece ani prevăzută la această dispoziție trebuie să fie, în principiu, continuă și să se calculeze în sens invers, începând de la data deciziei de expulzare a persoanei în cauză.**
- 2) **Articolul 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38 trebuie interpretat în sensul că o perioadă de detenție a persoanei în cauză este, în principiu, de natură să întrerupă continuitatea șederii, în sensul acestei dispoziții, și să afecteze acordarea protecției sporite pe care o prevede, inclusiv în cazul în care această persoană a avut reședința în statul membru gazdă în cursul celor zece ani anteriori încarcerării sale. Cu toate acestea, împrejurarea respectivă poate fi luată în considerare în cadrul aprecierii globale necesare pentru a se determina dacă legăturile create anterior ca expresie a integrării în statul membru gazdă au fost sau nu au fost rupte.**

Semnături